ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု

အဘိဓမ္မပိဋက

ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း

တိကမာတိကာ

ပါဠိတော်/အနက်

ဦးတင်ဝင်း (ဒိုက်ဦး - သုံးခွ) ၏ မာတိကာမှတ်စုစာအုပ်မှ
ကောက်နှုတ်ဖော်ပြပါသည်။

အဘိဓမ္မပိဋက

ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း

တိကမာတိကာ

ပါဠိတော်/အနက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

<u>တိကမာတိကာ</u>

(၁)

ကုသလာ ဓမ္မာ။ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါကလက္ခဏာ၊ အပြစ်မရှိခြင်း၊ ကောင်းသော အကျိုး ကိုပေးခြင်း လက္ခဏာရှိကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အကုသလာ ဓမ္မာ။ သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခဝိပါကလက္ခဏာ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်ခြင်း၊ မကောင်းသောအကျိုး ကိုပေးခြင်း လက္ခဏာရှိကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အဗျာကတာ ဓမ္မာ။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့် မဟောကြား အပ်ကုန်သော၊ တပါး သောအဖြစ်အားဖြင့်သာဟောကြားအပ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သဘာဝ၊ သတ္တ လည်း မဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရား တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၂)

သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ သုခဖြစ်သောဝေဒနာနှင့်အညီအညွတ် ကေုပ္ပါဒ အစရှိ သော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝ လည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ဒုက္ခာယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ဒုက္ခဖြစ်သောဝေဒနာနှင့် အညီအညွတ် ကေုပ္ပါဒ အစရှိ သော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝ လည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ဒုက္ခလည်းမဟုတ်, သုခလည်း မဟုတ်သော (ဝါ) ဒုက္ခမှလည်းတစ်ပါး, သုခမှလည်းတစ်ပါးသော၊ အညီအညွတ် ကေုပ္ပါဒ အစရှိ သော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၃)

ဝိပါကာ ဓမ္မာ။ အချင်းချင်းထူးကုန်သော၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ။ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

နေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ။ အချင်းချင်း ထူးကုန်သော၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးလည်းမဟုတ်၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းသဘော ရှိသည်လည်းမဟုတ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၄)

ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်ယူအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါန်တို့၏ အစီးအပွား ဖြစ်ကုန် သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး ၏ အဖြစ်ဖြင့် မယူအပ်ကုန် သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါန်တို့၏ အစီးအပွားသာ ဖြစ်ကုန် သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန် သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်ယူအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဥပါဒါန် တို့၏ အစီးအပွားလည်း မဟုတ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရား တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၅)

သံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာ တို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်တတ် သောကိလေ သာတို့ကိုရခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် မဟုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကိုရခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သောသဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အသံကိလိဋ္ဌအသံကိလေသိ ကာ ဓမ္မာ။ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ်နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်လည်းမဟုတ်၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကိုရခြင်းငှာထိုက်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၆)

သဝိတက္ကသဝိစာရာ ဓမ္မာ။ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွ, ဝိစာရနှင့်လည်းတကွဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ။ ဝိတက်ကား မရှိ, ဝိစာရမျှသာ ရှိကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အဝိတက္ကအဝိစာရာ ဓမ္မာ။ ဝိတက်လည်းမရှိ, ဝိစာရလည်းမရှိကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန် ၏။

(၇)

ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ။ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ပီတိနှင့် ကေုပ္ပါဒ အစရှိ သော အစွမ်းဖြင့် နှီးနှောကုန်သော၊ (ဝါ) ပီတိနှင့်ကေုပ္ပါဒ အစရှိသောအဖြစ်သို့ ရောက် ကုန် သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ။ သုခဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ် ကုန်သော၊ (ဝါ) သုခဝေဒနာနှင့် ကေုပ္ပါဒ အစရှိသောအစွမ်းဖြင့် နှီးနှောကုန် သော၊ (ဝါ) သုခဝေဒနာနှင့် ကေုပ္ပါဒ အစရှိ သော အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ဥပေက္ခာ ဝေဒ နာနှင့်ကေုပ္ပါဒအစရှိသောအစွမ်းဖြင့် နှီးနှောကုန်သော၊ (ဝါ) ဥပေက္ခာဝေဒနာ နှင့်ကေုပ္ပါဒ အစရှိသောအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမ ဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၈)

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘော တရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ အထက်မဂ်သုံးခုသည် ပယ်အပ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

နေဝ ဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန် သည်လည်း မဟုတ်၊ ထက်မဂ်သုံးခုသည် ပယ်အပ်ကုန် သည်လည်းမဟုတ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၉)

ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သောယှဉ်ဘက်

သမ္ပယုတ်ဟိတ်ရှိကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝ လည်းမဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ အထက်မဂ်သုံးခုသည် ပယ်အပ်သော ယှဉ်ဘက် သမ္ပယုတ်ဟိတ်ရှိကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်း မဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

နေဝဒဿနေန န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ် သော ယှဉ်ဘက်သမ္ပယုတ်ဟိတ် ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ အထက်မဂ် သုံးခု သည် ပယ်အပ် သောယှဉ်ဘက် သမ္ပယုတ် ဟိတ် ရှိသည် လည်း မဟုတ် ကုန် သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန် သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၀)

အာစယဂါမိနော ဓမ္မာ။ စုတိ, ပဋိသန္ဓေသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘော တရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အပစယဂါမိနော ဓမ္မာ။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီ ဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

နေဝါစယဂါမိ နာပစယဂါမိနော ဓမ္မာ။ စုတိ, ပဋိသန္ဓေသို့ ရောက်ကြောင်းလည်း မဟုတ်, နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းလည်းမဟုတ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၁)

သေက္ခာ ဓမ္မာ။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်(၇)ယောက်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီ ဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အသေက္ခာ ဓမ္မာ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော, **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ

ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

နေဝသေက္ခနာသေက္ခာ ဓမ္မာ။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်(၇)ယောက်တို့၏ဉစ္စာလည်းမဟုတ်, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဉစ္စာလည်း မဟုတ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၂)

ပရိတ္တာ ဓမ္မာ။ နည်းသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မာ။ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော၊ (ဝါ) မြတ်ကုန်သောဈာန လာဘီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ရောက်အပ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ။ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၃)

ပရိတ္တာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ ပရိတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) ပရိတ္တတရားကို အာ ရုံပြုကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ မဟဂ္ဂုတ်တရားလျှင်အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မဟဂ္ဂုတ် တရား ကို အာရုံပြုကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ အပ္ပမာဏတရားလျှင်အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) အပ္ပမာဏ တရားကို အာရုံပြုကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်း မဟုတ်

ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၄)

ဟီနာ ဓမ္မာ။ ယုတ်ကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

မဇ္ဈိမာ ဓမ္မာ။ အလတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) အယုတ်, အမြတ်တို့၏အလယ်၌ ဖြစ်ကုန် သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ပဏီတာ ဓမ္မာ။ မြတ်ကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၅)

မိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ။ ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စုတိအခြားမဲ့၌ အကျိုး ပေးသည်၏အစွမ်းဖြင့် မြဲကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

သမ္မတ္တနိယတာ ဓမ္မာ။ မဖောက်ပြန်သောသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မိမိ၏အခြားမဲ့ ၌ အကျိုးပေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် မြဲကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန် ၏။

အနိယတာ ဓမ္မာ။ နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် မမြဲကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၆)

မဂ္ဂါရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ မဂ်လျှင်အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မဂ်ကို အာရုံပြုကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘော တရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

မဂ္ဂဟေတုကာ ဓမ္မာ။ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းရှိကုန်သော (တစ်နည်း) မဂ်နှင့် ယှဉ်သောဟိတ်ရှိကုန်သော (တစ်နည်း) မဂ်၌တည်သောဟိတ်ရှိကုန်သော

ဓမ္မာ၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

မဂ္ဂါဓိပတိနော ဓမ္မာ။ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းရှိကုန်သော (တစ်နည်း) မဂ်ဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းရှိကုန်သော (တစ်နည်း) မဂ်လျှင် သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၇)

ဥပ္ပန္နာ ဓမ္မာ။ ဥပါဒ်, ဌီ, ဘင် ဟုဆိုအပ်သော ခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ဆဲဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ။ ဥပါဒ်, ဌီ, ဘင် ဟုဆိုအပ်သော ခဏသုံးပါးသို့ ရောက်ပြီးလည်း မဟုတ်, ရောက်ဆဲလည်းမဟုတ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့သည် သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ဥပ္ပါဒိနော ဓမ္မာ။ ပြီးပြီးသောအကြောင်းတစ်စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၈)

အတီတာ ဓမ္မာ။ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အနာဂတာ ဓမ္မာ။ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တလည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၁၉)

အတီတာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ အတိတ်တရားလျှင်အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) အတိတ်တရားကို အာရုံပြုကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အနာဂတာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ အနာဂတ်တရားလျှင်အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ ပစ္စုပ္ပန်တရားလျှင်အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၂၀)

အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ။ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်, ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

(၂၁)

အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) အဇ္ဈတ္တတရား ကို အာရုံပြုကုန်သော **ဓမ္မာ၊** နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝ၊ သတ္တ လည်း မဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ ဗဟိဒ္ဓတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) ဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာ ရုံပြု ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန် သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓတရားနှစ်ပါးလျှင် အာရုံရှိကုန်သော၊ (ဝါ) အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓတရားနှစ်ပါးကို အာရုံပြုကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန် ၏။

(၂၂)

သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။ မြင်ခြင်းနှင့်လည်းတကွ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်လည်းတကွ၊ ဖြစ် ကုန် သော၊ (ဝါ) မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့်လည်းတကွ၊ ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) မြင်အပ်သည်နှင့်လည်းတကွ၊ ထိပါးတတ် သည်နှင့် လည်း တကွ ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်း မဟုတ် ဇီဝ လည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။ မြင်ခြင်းကားမရှိ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်မရှိ၊ ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) မြင် အပ်သည်မရှိ၊ ထိပါးတတ်သည်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တ လည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အနိဒဿနအပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ။ မြင်ခြင်းလည်းမရှိ၊ ထိပါးခြင်းလည်းမရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မြင်အပ် သည်၏အဖြစ်လည်းမရှိ၊ ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်လည်း မရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မြင်အပ် သည်လည်းမရှိ၊ ထိပါးတတ်သည်လည်းမရှိ၊ ဖြစ်ကုန်သော **ဓမ္မာ**၊ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝသ ဘာဝါ၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်း မဟုတ် ကုန်သော သဘောတရားတို့ သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

ဩဝါဒပါတိမောက်

(အပါယ်ဘေးမှ ကင်းဝေးစေသော အဆုံးအမတော်)

ခန္တီ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ၊ နိဗ္ဗာနံ ပရမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ။

န ဟိ ပဗ္ဗဇိတော ပရူပဃာတီ၊ န သမဏော ဟောတိ ပရံ ဝိဟေဌယန္တော။

လွန်စွာ ချုပ်တည်း သည်းခံခြင်းသည် မြတ်သောအကျင့်မည်၏။

နိဗ္ဗာန်ကို အမြတ်ဆုံးဟူ၍ ဘုရားရှင်တို့ဟောတော်မူကုန်၏။

သူတပါးကို သတ်သောသူသည် စိတ်အညစ်အကြေးကို နှင်ထုတ်သူမဟုတ်။

သူတပါးကို ညှင်းဆဲသောသူသည် မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေသူမဟုတ်။

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။

သစိတ္တပရိယောဒပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ။

မကောင်းမှုဟူသမျှကို မပြုလုပ်ရာ။

ကောင်းမှုဟူသမျှကို ပြည့်စုံစေရာ၏။

မိမိစိတ်ကို သန့်ရှင်းဖြူစင်စေရာ၏။

အနူပဝါဒေါ အနူပဃာတော၊ ပါတိမောက္ခေ စ သံဝရော၊

မတ္တညုတာ စ ဘတ္တသ္မိံ၊ ပန္တဉ္စ သယနာသနံ၊

အဓိစိတ္တေ စ အာယောဂေါ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနသာသနံ။

သူတစ်ပါးကို မစွပ်စွဲ မပြစ်မှားရာ။

သူတစ်ပါးကို မညှင်းဆဲ မနှိပ်စက်ရာ။

မြတ်သောသီလ၌ စောင့်စည်းလုံခြုံစေရာ၏။

စားသုံးဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိရာ၏။

အစွန်အဖျား ကျောင်းအိပ်ရာ၌ နေရ၏။

ထူးမြတ်သောစိတ်၌ လွန်စွာအားထုတ်ရာ၏။

ဤသည်ကား ဘုရားရှင်တို့၏ အဆုံးအမတော်ပေတည်း။

အဘိဓမ္မပိဋက

ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း

တိကမာတိကာ

ပါဠိတော်/အနက်

အဘိဓမ္မာသင်ယူသူများအဖွဲ့ (သြစတြေးလျ) မှဓမ္မဒါနအဖြစ်ထုတ်ဝေပါသည်။